ھېيروٗت (ئەركىنلىك) ھەرىكىتى

ئىنقىلىما:

«ھېيروٗت» سەھيوٗنىزمچى سىياسىي پارتىيە. 1948-يىلى مۇستەملىكە ئاستىدىكى پەلەستىن زېمىنىدا ئىسرائىل ئىسىملىك بىر يەھۇدىي دۆلىتى قورۇلغاندىن كېيىن مۇناھىم بېيجىن تەرىپىدىن تەسىس قىلىنغان. ھېيروٗت پارتىيىسى 1948-يىلدىن ئىلگىرىكى ئەراجون تېرورچى تەشكىلاتىنىڭ ئىز باسارى ھېسابلىنىدۇ.

قورۇلۇشى ۋە ئاساسلىق كىشىلىرى:

✽ 1948-يىلىدىن كېيىن: ئەراجوٗن زەفائىي لئومىي تەشكىلاتى ئىسرائىلىيە ئارمىيىسىگە قوشۇلۇپ كەتتى. ئەمما ئىسرائىل ئارمىيىسى بىلەن مۇناسىۋەت ئورنىتىشنى رەت قىلغان كىشىلەر تېرور بايرىقىنى كۆتىرۋالغان ھېيروٗت ياكى ئەركىنلىك نامى ئاستىدا بىر سىياسىي پارتىيە تەشكىل قىلغان. بۇ پارتىيىنىڭ بېشىدا مۇناھىم بېيجىن بار ئىدى..

✽ 1965-يىلى ھېيروٗت پارتىيىسى ھۆرلەر پارتىيىسى بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ «جەھل» نامىدا بىر پارتىيە تەشكىل قىلدى. جەھل «جوش، ھېيروٗت، لىبېرالىم» (ھېيروٗت ۋە ھۆرلەر توپلىمى-مەنىسىدە) پارتىيىلىرىنىڭ ئىبرانى تىلىدىكى قىسقارتىلمىسىدۇر. ئۇلار پىكىر ۋە ئەقىدە جەھەتتە ھېيروٗتنىڭ ئەقىدىلىنىيىسىدىن قەتئىي ئېغىپ كەتمىگەن بىر سىزىق بويىچە ھەرىكىتىنى داۋاملاشتۇردى.

✽ 1973-يىلىنىڭ ئاخىرلىرىدا جەھل ۋە ھۆر مەركەز (بۇنىڭ رەئىسى سابىق باش مىنىستىر شامىر ئىدى)، رەسمىي جەدۋەل ۋە پۈتۈن ئىسرائىل زېمىنى ھەرىكەتلىرىدىن ئىبارەت بىر قاتار ئوڭچىل پارتىيىلەر ھۆكۈمەت بېشىدىكى ئىشچى پارتىيىسىگە قارشى «لىيكود» نامىدا بىر بىرلىكسەپ تەشكىللىدى. بۇ بىرلىكلەرنىڭ ئىچىدىن ئارىيىل شاروٗن، ئەزرا ۋايزمان ۋە دوكتور بۇنيامىن ھېلفىيغا ئوخشىغان ئالدىنقى قاتاردىكى تېرورچىلار يېتىشىپ چىقتى.

✽ لىيكود كېنىسىت (پارلامېنت) ئالدىدا ئۆزىنىڭ پروگراملىرىنى ئېلان قىلدى. ئومۇ ئوخشاشلا تېرور سىياسىتىنى ئالدىنقى پىلانغا قويدى. زوراۋانلىققا

www.munber.org

ئائىت پىكىرلەر قويۇق تۇس ئالغان بۇ پروگرامدا ھەتتا مۇستەملىكە ئاستىدىكى زېمىنلاردىمۇ كۆچمەن يەرلەشتۈرۈش ھوقۇقىنىڭ بارلىقىنى تەكىتلىدى.

بۇ دائىرە ئىچىدىكى ئەڭ مۇھىم كىشىلەر:

✲ مۇناھىم بېگىن: 1913-يىلى پولونىيەدە دۇنياغا كەلگەن. 1938-يىلى ئۇنى سەھيۇنىزم ھەرىكىتىنىڭ ۋەكىلى قىلىپ تەيىنلىگەن سەھيۇن كاتتىۋېشى جابوتىنىسكىي بىلەن ئۇچراشقان. بېگىن 1942-يىلى پەلەستىنگە كىرگەن ۋە ئەراجۇن تېرور تەشكىلاتىغا قاتناشقان. ئۇ شۇ يىلىنىڭ ئۆزىدە بۇ تەشكىلاتنىڭ رەھبەرلىكىنى ئۈستىگە ئالغان. 1948-يىلى ئەراجۇن تەشكىلاتى ئەمەلدىن قالدۇرۇلغاندىن كېيىن ھېيرۇت پارتىيىسىنى تەسىس قىلغان. 1973-يىلى لىيكود بىرلەشمىسىنىڭ باشلىقى بولغان. 1977-يىلى مۇستەملىكە ئاستىدىكى پەلەستىن زېمىنىدىكى يەھۇدى ھۆكۈمىتىنىڭ رەئىسلىكىنى ئۈستىگە ئالغان. 1977-يىلى مىسىر رەئىسى ئەنۋەر سادات بىلەن كامب دىيۋىد ئىتتىپاقىنى ئىمزالىغان.

- مۇناھىم بېگىن جابوتىنىسكىي سىياسىتىنى ياقلاپ ماڭغان ئەڭ رادىكال تېرورچىلارنىڭ بىرى. ئۇ ئۆزىنىڭ سىياسىتىنى خۇلاسىلەپ مۇنداق دەيدۇ: «مەن مەۋجۇدلا بولىدىكەنمەن، ئۇرۇش قىلىمەن»، «ئەرەبلەر بىلەن چۈشىنىش ھاسىل قىلىدىغان تىل كۈچتۇر.»

✲ ئەزرا ۋايزمان 1924-يىلى تېل ئابىبتا دۇنياغا كەلگەن، بىرىتانىيە ھاۋا ئارمىيىسىدە ۋەزىپە ئۆتىگەن... 1948-يىلى پەلەستىن ئۇرۇشىغا قاتناشقان، 1958-يىلىدىن 1966-يىلىغىچە ئىسرائىلىيە ھاۋا قورallىق كۈچلىرىنىڭ قوماندانى بولغان، 1967-يىلىدىكى ئۇرۇشقا قاتناشقان. ئارقىدىن قاتناش مىنىستىرى بولغان. 1975-يىلىغا كەلگەندە مۇداپىئە مىنىستىرى بولغان.

✲ يوھەننا بېيدەر: ئەراجۇن تېرور تەشكىلاتىنىڭ ئەزاسى. پارتىيەنىڭ ھەرىكەتلەندۈرگۈچىسى ۋە تېرور پەلسەپە نەزەرىيەلىرىنىڭ ئوتتۇرىغا قويغۇچىسى، ھېيرۇت گېزىتىنىڭ باش تەھرىرى.

✲ يەئقۇب مېرىيدور: ئەراجون ھەرىكەتلىرىنىڭ سابىق مۇدىرى.

✲ يوھەننا بارو، ناھوم يەسئەن... بۇلارنىڭ ھەممىسىنى تېرور ۋە رادىكاللىق سۈپەتلىرى بىر يەرگە ئېلىپ كېلىدۇ.

✲ ئارىيىل شارون: 1928-يىلى پەلەستىندە دۇنياغا كەلگەن، 1944-يىلى ھاجاناھ تېرور تەشكىلاتىغا ئەزا بولغان، 1948-يىلىدىكى ئۇرۇشقا قاتناشقان، 1956-يىلىدىكى ئەنگلىيە، فرانسىيە ۋە ئىسرائىل بىر تەرەپ، مىسىر بىر تەرەپ تۇرۇپ قىلغان ئۇرۇشقا قاتناشقان.. 1967-يىلىدىكى ئۇرۇشقا ئىشتىراك قىلغان، ئۇرۇشتىن كېيىنلا

www.munber.org

پىنسىيىگە چىقىرىلغان. 1973-يىلىدىكى ئۇرۇشقا ھازىرلىق كۆرگەن ۋە سۇۋەيس قانىلىنىڭ غەربىي قىرغىقىدىكى دېفىرسۇۋار ھەرىكىتىنى ئېلىپ بارغان. ھېيرۇت پارتىيىسى ئەڭ چوڭ پارتىيە سۈپىتىدە ئىشتىراك لىيكود بىرلىك سېپىگە قاتناشقان.. ۋە ئەڭ كۆزگە كۆرۈنگەن يەھۇدىي كاتتىۋاشلىرىنىڭ بىرىگە ئايلانغان... بۇلاردىن سىرت ئۇ لىۋانغا ھۇجۇم قىلغان يەھۇدىي ئەسكەرلىرىنىڭ قوماندانى، لىۋاندىكى سەبرا ۋە شاتىيلا قىرغىنچىلىقىنىڭ پىلانلىغۇچىسى ئىدى.

پىكىر ۋە ئېتىقادلار:

✻ مۇستەقىل پارتىيە سۈپىتىدە تەسىس قىلىنغاندىن، ھەتتا ئوخشاش پىرىنسىپنى ياقلايدىغان بىر قانچە پارتىيىنى ئۆز ئىچىگە «لىيكود» بىرلىك سېپىگە قېتىلغىنىدىن كېيىنكى (پارتىيىگە بىرلىگەن ئېنىقلىمىدىكى) ئاساسلىق پرىنسىپلىرىنىڭ گەۋدىلىكلىرى تۆۋەندىكىچە:

- بۈيۈك ئىسرائىل چېگراسىنى تەلەپ قىلىش، 1967-يىلى بېسىۋېلىنغان ھەر قانداق زېمىندىن ۋاز كەچمەسلىك، يەھۇدىي خەلقىنىڭ ئەجدادلار زېمىنى.. ئىسرائىل زېمىنىدا ۋاز كېچىشكە بولمايدىغان تارىخىي ھەقلىرى بار، دەپ قاراش.

- ئەرەب دۆلەتلىرىگە قارشى دۈشمەنلەرچە ھەرىكەتلەرنى تەبرىكلەش... ئۇرۇش ئەرەبلەر چۈشىنىدىغان يېگانە ۋاستە،دەپ قاراش.

- پەلەستىندىكى دىن ۋە كۆچمەن يەرلەشتۈرۈش مەسىلىسىگە رىغبەتلەندۈرۈش ئۈچۈن ھەرىكەت قىلىش، كۆچۈش مەسىلىسىگە رىغبەتلەندۈرۈشنى دۆلەتنىڭ ۋەزىپىسى، شۇنىڭ ئۈچۈن كۆچمەن يەرلەشتۈرۈش ئۈچۈن كېرەكلىك مالىيە ئاجرىتىشى زۆرۈر، دەپ قاراش.

- پەلەستىن ۋە دىياسبورا (تارقاق ھالەتتىكى) زېمىنىدىكى يەھۇدىي خەلقىنىڭ مەۋجۇتلۇقى ئۈچۈن ئورتاق كۆرەش قىلىش ۋە تەقدىرلىرىنىڭ ئوخشاش بولىدىغانلىقىنى تونۇپ يېتىش.

- مەجبۇرىي ئەسكەرلىك قىلىش ھەر بىر پۇخرانىڭ ۋەزىپىسى. شۇنىڭ ئۈچۈن ئارقا سەپ كۈچلىرىگە كۆڭۈل بۆلۈش بىلەن بىرگە ئەسكەرلەرنى يېڭى ئۇسۇل بويىچە يېتىشتۈرۈپ چىقىش.

- غەرب لاگېرى، خۇسۇسەن ئامېرىكا قوشما شىتاتلىرى ۋە فرانسىيە بىلەن ھەمكارلىشىش ۋە ھەربىي جەھەتتە ئىتتىپاقلىشىش.

- پارتىيە سەھيۇنىيلار بىرلىكىنىڭ شۆبىسى ھېسابلىنىدىغان بولۇپ، ئۇنىڭ شۆبىلىرى ياۋروپا، لاتىن ئامېرىكىسى ۋە جەنۇبىي ئافرىقىلاردا كەڭ تارقالغان.

www.munber.org

- دۆلەت ئىچىدىكى ئەرەب ئاز سانلىقلىرىنى سىقىشتۇرۇش ۋە پاناھلانغۇچىلار لاگىرلىرىنى يوقىتىش ئۈچۈن ھەرىكەت ئېلىپ بېرىش.

پىكىر ۋە ئەقىدىلەرنىڭ يىلتىزلىرى:

✽ سەھيۇنىيلارنىڭ پەلەستىندە يەھۇدىيلارنىڭ تارىخي ھەققى بارلىقى، ئۇنىڭ قايتىش زېمىنى ئىكەنلىكى، يەھۇدىيلارنىڭ ھەممىدىن ئۇستۈن تۇرىدىغانلىقى، يەنە ئۇلارنىڭ ئاللاھنىڭ تاللانغان خەلقى ئىگەنلىكى توغرىسىدىكى دەۋالار، شۇنىڭدەك 1948-يىلىنىڭ ئالدى- كەينىدە يەھۇدىيلارنىڭ مۇستەملىكە ئاستىدىكى پەلەستىندە يۈرگۈزگەن تېرورلۇق، زوراۋانلىق ۋە كوللىكتىپ قەتل قىلىشقا ئوخشىغان ئۇسلۇبلىرىنىڭ ھەممىسى باشقا ھەر قانداق نەرسىدىن بورۇن يەھۇدىيلار تەرىپىدىن تەۋراتنىڭ مۇقەددىمىسى، دەپ قارىلىدىغان تېلمود ناملىق كىتابنىڭ تەلىماتلىرىنى چىقىش قىلىدۇ.

- كۆپ ساندىكى ئىرقچىلىق ئىدىيىلىرىنى تېلمودنىڭ سۆزلىرىدە ئۇچىرىتىمىز: «يەھۇدىيلار ئاللاھقا پەرىشتىلەردىنمۇ سۆيۈملۈكرەكتۇر.»، «پەقەت يەھۇدىيلارلا ئىنساندۇر، ئەمما باشقا خەلقلەر ھايۋانلارنىڭ پەرقلىق تۈرلىرىدىن باشقا بىر نەرسە ئەمەستۇر.»

- يېڭى سەھيۇنىزمچىلارنىڭ زوراۋانلىق ۋە ئۆلتۈرۈش سىياسىتىنىڭ ئاساسىنىمۇ تېلمودنىڭ سۆزلىرىدە ئۇچىرىتىمىز: «دۈشمەنلەرگە رەھىمدىل بولۇش ئادىللىق ئەمەس» ، «ئەخمەقلەرگە مېھرىبانلىق قىلىش چەكلەنگەن.»، «زېمىن يۈزىدىكى خرىستىيان ۋە مۇسۇلمان...لارنىڭ ئىزىنى يۇقىتىپ تاشلاش ئۈچۈن يەھۇدىيلارنىڭ پۈتۈن كۈچىنى سەرپ قىلىشى شەرت.»

- يەھۇدىيلارنىڭ مۇتەپەككۇرلىرى تېلمودنىڭ تەلىماتلىرىنى ئۆگىنىپ، ئۇنى پرىنسىپ ۋە ئىدىيە شەكلىدە نەزىرىيەلەشتۈرگەن. بۇ پرىنسىپلار نەتىجىدە مەخسۇس شۇلارنىڭلا پەلسەپىسىگە ئايلانغان. مۇشۇ نوقتىنى چىقىش قىلغاندا ھېيرۇت ۋە ئىسرائىلنىڭ باشقا پارتىيىلىرىنىڭ تېرورلۇق ئىدىيىلىرىنىڭ يىلتىزلىرى يەھۇدىي مۇتەپەككۇرى زېئىف جابوتىنسكىيغا تۇتىشىدۇ. ئۇ 1940 ـ 1980-يىللىرى ئارىسىدا ياشىغان، روسسىيەدە دۇنياغا كەلگەن، 1908-يىلى پەلەستىننى زىيارەت قىلغان، ھاجاناھ تېرور تەشكىلاتىنى تەسىس قىلغان ۋە يەھۇدىي تەشكىلاتلىرىنىڭ پەلەستىن زېمىنىدىكى ئارمانلىرىنى ئىشقا ئاشۇرۇش يولىدا بېسىپ ئۆتۈشى كېرەك بولغان پرىنسىپلارنى ئوتتۇرىغا قويغان. بۇ پرىنسىپلارنىڭ بىر قىسمى تۆۋەندىكىلەردىن ئىبارەت:

www.munber.org

1- زوراۋانلىق ئىسرائىل دۆلىتىنى قوروش ۋە ئۇنىڭ ئىزچىل مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشىنىڭ يېگانە يولى.

2- باشقىلارنىڭ هوقۇقىنى ئېتىراپ قىلىدىغان ئىنسانپەرۋەرلىك ۋە ئەركىنلىكلەرنىڭ دەۋرى ئاللىقاچان ئاخىرلىشىپ، ئۇنىڭ ئورنىنى ئىنسانپەرۋەرلىك خاھىشىنى رەت قىلىدىغان، باشقىلارغا هوقۇقىغا قەتئىي پەرۋا قىلمايدىغان، ئەقىل، ئەخلاق، هەتتا بەدەن ئاكتىپلىقىنىڭ سايىسىدىمۇ ياشىرىپ كېتىشى قېيىن مەۋجۇتلۇقىنى ئىسپاتلاش ئۈچۈن مىللىي شەخسىيەتچىلىكلەرگە تايىنىدىغان يېڭى بىر دۇنيا ئىگەللىدى.

3- ئەرەبلەرگە ۋە ئەرەب مەدەنىيىتىگە يېقىنلاشماسلىق. (جابوتىنسكىي 1924-يىلى يەهۇدىيلارنىڭ ئەرەب مەدەنىيىتىگە يېقىنلىشىش يولىدىكى هەر قانداق ئورۇنىشىغا قارشى تۇردى. يەهۇدىيلار ئۇنىڭغا «ئەرەبلەر بىزنىڭ تاغىمىزنىڭ ئوغۇللىرى، ئۇلارمۇ ئىسمائىلنىڭ نەسلىدىن كەلگەن» دېگەندە ئۇ مۇنداق رەددىيە قايتۇرغان: «ئىسمائىل بىزنىڭ تاغىمىز ئەمەس، بىز (بۇ ئاللاهنىڭ پەزلى بىلەن!!) ياۋروپاغا تەۋەمىز، ئىككى مىڭ يىل بويىچە غەرب مەدەنىيىتىنى يارىتىشقا هەمكارلاشتۇق.»)

4- يەهۇدىيلار ئاللاهنىڭ تاللانغان خەلقلىرىدۇر. ئۇنىڭ مەدەنىيىتى بارلىق مەدەنىيەتلەردىن ئۈستۈن تۇرىدۇ. مانا بۇلار تۆنجى تېرورىست جابوتىنسكىي ئوتتۇرىغا قويغان پرىنسىپلاردۇر.

بۇ پرىنسىپلار ئىسرائىل مەيدانىغا كېلىشتىن بۇرۇنمۇ، كېيىنمۇ يەهۇدىيلارنىڭ رەسمىي سىياسەتتىكى مۇداپىئەلىنىش تەشكىلاتلىرى تەرىپىدىن تەتبىقلىنىشقا باشلىغان. مۇناھىم بېيىجىن ئۇستازى جابوتىنسكىينىڭ پىكىر ۋە قاراشلىرىنى ياخشى ئىگەللىگەن، ئۇنىڭ ۋە ئەراجون، ماھاناھگا ئوخشىغان باشقا تېرور تەشكىلاتلىرىنىڭ چۈشەنچىلىرىنى قەلبىگە پۇختا يەرلەشتۈرگەن بىرىنچى شاگىرت ھېسابلىنىدۇ.

ئوخشىمىغان گورۇپپىلارغا مەنسۇپ سەھيۇنىزم ئېقىملىرى جابوتىنسكىينىڭ مېتودى بويىچە ھەرىكەت قىلىدۇ ۋە ئەرەب ۋە مۇسۇلمانلارنىڭ جان- جەھلى بىلەن ئۆچ كۆرىدىغان تۈيغۇسىنى ئەينەن داۋاملاشتۇرىدۇ. هازىر دەۋردىكى سەھيۇنىزمچىلار ئۇنى پەقەت ئۆزگىلا ۋەكىللىك قىلىدۇ، دەپ تەسۋىرلەشكە قانچە ئۇرۇنغان بولسىمۇ، رېئاللىق ئۇنىڭ دەل ئەكسىنى ئىسپاتلاپ تۇرماقتا.

- سەھيۇنىزم ھەرىكىتىنىڭ مۇتەپەككۇرلىرى ئارىسىدا گېرمانىيە پەيلاسوپى نىتزىينىڭ "يۈكسەك ئىنسان" ۋە "كائىناتتىكى ئاساسلىق ئامىلنىڭ كۈچ ئىكەنلىكى" توغرىسىدىكى پەلسەپىسىنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىغانلارمۇ بار. مۇقىمسىزلىق ۋە زورلۇق ئارىلاشقان ئىنقىلاب ئىسرائىل دۆلىتىنى قوروش چىقىشتىكى بىردىن بىر يول، دېگەن قاراشتىكى جوزېف بىرويشفكى (1865-1921م) ئەنە شۇلارنىڭ بىرى.

www.munber.org

- بۇ پىكىرنى چىقىش قىلغان بىن جوريون (يەھۇدىي دۆلەتچىكىنىڭ تۇنجى رەئىسى) مۇسۇلمان ۋە ئەرەبلەرگە قارىتىلغان سىياسىتىنى «ئىسرائىل: دوئىل ئىلان قىلىش يىللىرى» ناملىق كىتابىدا ئاساسقا ئىگە قىلدى. ئۇ مۇنداق دەيدۇ: «ئىسرائىل، دەپ ئاتىلىدىغان بۇ دۆلەتنىڭ كۈچ ۋە قۇرالسىز ياشىشى مۇمكىن ئەمەس»، «كۈچ ئەرەبلەر بىلەن چۈشىنىش ھاسىل قىلىشتىكى بىردىن بىر تىل.»

- مۇناھىم بىيگىنمۇ ئۆزىنىڭ "قوزغىلاڭ" ناملىق كىتابىدا تېررور ۋە ئىنقىلاب پەلسەپىسىنى تولۇق يورتىپ بەرگەن. ئۇ مۇنداق دەيدۇ: «ئەگەر ئۇرۇش قىلمىساق بىز يوقىلىپ كېتىمىز، قورقۇلۇشنىڭ بىرلا يولى ئۇرۇشتۇر.»

يۇقىرىقىلاردىن شۇ نەرسە ئايدىڭلىشىدۇكى: ھېيرۇت پارتىيىسى 1948-يىلى ئىسرائىل دۆلىتى قورۇلغاندىن كېيىن، مۇناھىم بىيگىن تەرىپىدىن مۇستەملىكە ئاستىدىكى پەلەستىندە قۇرۇپ چىقىلغان. بۇ پارتىيە 1967-يىلى مۇستەملىكە قىلىنغان ھېچقانداق زېمىندىن ۋاز كەچمەسلىكنى تەكىتلەش بىلەن بىرگە، بۈيۈك ئىسرائىل چېگراسىنى تەلەپ قىلىدۇ. ئەرەب دۆلەتلىرىگە قارشى دۈشمەنلىك پائالىيەتلىرىنى قوللايدۇ. ئۇرۇشنى ئەرەبلەر چۈشىنىدىغان يېگانە ۋاستە، دەپ قارايدۇ. پەلەستىنگە دىن ۋە كۆچمەن يەرلەشتۇرۇش ۋە ئاز سانلىق ئەرەبلەرگە بېسىم ئىشلىتىش مەسىلىلىرىگە ئىلھام بېرىدۇ. زوراۋانلىقنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەرەب ئىنسانلىرىنىڭ ھوقۇقىنى تىركلا كومىتىش ۋە ئەرەب مەدەنىيىتىنىڭ ئىسرائىلدا تارقىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشتىن ئىبارەت ئىسرائىلنىڭ غايىلىرىنىڭ ئەمەلگە ئېشىشى ئۈچۈن ئىسرائىلنى ئىزچىل ھالدا غەرب لاگىرىنىڭ ئوقى ئەتراپىدا ئايلىنىپ تۇرىدىغان ھالەتكە كەلتۈرۈشكە تىرىشىدۇ.

ئەتراپلىق مەلۇمات ئۈچۈن پايدىلىنىش مەنبەلىرى:

- مەھمۇد سەئىيد ئابدۇززاھىر: الصهيونية وسياسة العنف، مىسىر يازغۇچىلار باش ھەيئىتى- قاھىرە، 1979م.

- ئىبراھىم ئەلئابىد: العنف والسلام، دراسة في الاستراتجية الصهيونية، ئازاتلىق تەشكىلاتى تەتقىقات مەركىزى- بېيرۇت 1967م.

- ئەسئەد رەزۇق: نظرة في أحزاب إسرائيل، ئازاتلىق تەشكىلاتى تەتقىقات مەركىزى- بېيرۇت 1966م.

- بۈيۈك ئىسرائىل: سەھيۇنىزم كېڭىيىش ئىدىيىسى ھەققىدە تەتقىقات.

www.munber.org

- بەسسام ئەبۇ غەزالە: الجذور الإرهابية لحزب حـيروت الإسـرائيلي، ئـازاتـلىـق تـەشـكـىلاتى تەتـقـقات مـەركـىزى- بېـيرۇت 1966م.

- ئابـدۇلـۋاھـھاب كـيـالـي: المطامع الـصهيونية التوسـعية, ئـازاتـلـىق تـەشـكـىلاتى تـەتـقـات مـەركـىزى- بېـيرۇت 1966م.

- مۇناھـم بېـيجـىن: التمرد، قصة الأراجون، مـسـىـر يازغۇچـىلار باش ھـەيـئـىتـى- قـاھـىرە، 1978م.

- روگــي دېلــورم: إني أتـــم، جـەرمـەق بېــسـش، تـارقـىـتـىش نـەشـرىياتى- بېـرۇت 1980م.

- بولس ھـەننا مـەسـئەد: همجية التعاليم الصهيونية، ئـىسلام كـۈتـۈپخـانـىسى- بېـيرۇت.

- د.مـۇھـەمـمـەد شـەتـتـا ئـەبۇ سـەئـد: حق الشعب الفلـسطيني في تقريـر مـصيره، 1984-يـىلـى قاھـىرەدىكى زەقـاقـىق ئۇنىۋېرسـتـىتـى تـەرىـپـىدىن چاقـىرىلغان دۇنيا خـەلقـلـىرى ھـوقۇقى قـورۇلـتـىـيـىغا سۇنۇلغان تـەتـقـقات مـاقـالـىسى، 1-6-بەتلەر.

چەتئەل مەنبەلىرى:

- Lenczowski, G: The Middle East in the World Affairs. New York 1956.

- Glubb, J.B: Soldier with the Arabs, London 1948.

- Herzle, Theodar: The Jewish State. New York 1972.

- Menuhin Mashe: The Decadance of Judaism in our Time.

- Begin.Menachem: The Revolt. Story of the Irgunn, New York 1951.

- Herzle, Theodar: The Complete Diaries Vol.4.1616.

- Ben Gurion.David: Rebirth and Destiny of Israel. New York 1964.

www.munber.org